11. TÜRKİYE BAĞCILIK VE TEKNOLOJİLERİ SEMPOZYUMU (ULUSLARARASI KATILIMLI)

SONUÇ BİLDİRGESİ

TAGEM öncülüğünde Tekirdağ Bağcılık Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü ev sahipliğinde 5-9 Ekim 2026 tarihleri arasında Tekirdağ'da düzenlenen Uluslararası Katılımlı 11. Türkiye Bağcılık ve Teknolojileri Sempozyumu, Türkiye'nin farklı bölgelerindeki bağcılık alanında çalışmalar yürüten araştırma enstitülerini, üniversiteleri, kamu kurumlarını ve özel sektör temsilcilerinin yanı sıra yurt dışından bilim insanlarını ve sektör paydaşlarını bir araya getirmiştir. Sempozyum**, 'İklim Değişikliği ve Yerel Değerler Ekseninde Sürdürülebilir Bağcılık'** kapsamında bilimsel bilgi ve deneyim paylaşımına, bağcılık alanındaki güncel sorunların değerlendirilmesine ve sektörün geleceğine yönelik çözüm önerilerinin geliştirilmesine olanak sağlamıştır.

Sempozyum açılışı 5 Ekim Pazartesi Günü Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi Rektörlük Konferans Salonunda Tekirdağ Valisi ve il protokolü ile sempozyum bildiri sahipleri, akademisyenler, öğrenciler, üreticiler ve sektör temsilcilerinden oluşan 450 kişinin katılımı ile gerçekleştirilmiştir. Açılışta sempozyum temasına uygun olarak 3 çağrılı bildiri sunulmuştur. Açılış programının ardından, aynı gün öğleden sonra Tekirdağ Bağcılık Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü Mehmet Yılmaz Konferans Salonu ile Lütfü Baturay Brifing Salonu'nda eş zamanlı olarak bilimsel oturumlar gerçekleştirilmiştir.

Sempozyuma bildirili olarak 137 bilim insanı ve 47 izleyici olmak üzere toplamda 184 kişi katılım sağlamıştır. İlk defa uluslararası katılımlı olarak düzenlenen sempozyumda Azerbaycan'dan 10, Kazakistan'dan 2, Bulgaristan ve İngiltere'den 1'er kişi olmak üzere yurt dışından toplam 14 bilim insanı yer almıştır.

Sempozyumda 77'si sözlü sunum ve 64'ü poster ile toplamda 141 bildiri sunulmuştur. Bildirilerin oturumlara dağılımı, asma genetik kaynaklarının belirlenmesi, muhafazası ve tanımlanması, üzüm çeşitlerinin ıslahı ve klon seleksiyonu, sürdürülebilir bağcılık uygulamaları, iklim değişikliği, biyotik ve abiyotik stres koşullarına dayanıklılık, asma hastalık ve zararlılarıyla mücadele, bağcılıkta moleküler ve biyoteknolojik yaklaşımlar, verim ve kaliteyi artırmaya yönelik yetiştiricilik uygulamaları, üzüm ve üzüm ürünlerinin işlenmesi ve değerlendirilmesi, şarap teknolojisi, hasat sonrası muhafaza teknolojileri ve bağcılığın ekonomik boyutları ana konuları esas alınarak gerçekleştirilmiştir. Sempozyumda en fazla bildiri sunulan konu başlıkları, 19 bildiri ile "Asma Fizyolojisi ve Biyolojisi", 17 bildiri ile "Bağcılıkta İklim Değişikliği ve Adaptasyon" ve 14 bildiri ile "Asma Genetik Kaynakları" olmuştur. Poster bildiriler ise bina fuaye salonuna asılarak katılımcıların değerlendirmesine sunulmuştur.

Teknik oturumların sonrasında yapılan Genel Değerlendirme oturumunda aşağıdaki değerlendirme ve öneriler ortaya konulmuştur.

1. Sürdürülebilir bağcılık ve iklim değişikliğine uyum

İklim değişikliğinin bağcılık üzerindeki etkilerinin değerlendirilmesi ve değişen iklim koşullarına uyum sağlayabilecek üretim sistemlerinin geliştirilmesi önem taşımaktadır. Gelecek dönemde araştırma çalışmalarının iklim değişikliğine uyum, sürdürülebilir üretim uygulamaları ve yerel genetik kaynakların korunması konularına daha fazla odaklanması gerekmektedir.

2. Araştırma önceliklerinin sektörün ihtiyaçları doğrultusunda belirlenmesi

Bağcılık alanındaki Ar-Ge faaliyetleri, ülkemizin tarımsal stratejileri ve Tarım ve Orman Bakanlığının üst politika belgeleri çerçevesinde hazırlanan TAGEM Tarımsal Araştırma Master Planı'nda belirlenen araştırma öncelikleri kapsamında planlanarak yürütülmektedir. Araştırma önceliklerinin belirlenmesinde üreticilerin, sektör temsilcilerinin, üniversitelerin ve kamu araştırma kuruluşlarının görüşlerinin dikkate alınması; bilimsel çalışmaların sektörde karşılığı olan ihtiyaçlara çözüm üretmesi önemlidir.

3. Kamu, üniversite ve özel sektör iş birliğinin güçlendirilmesi

Bağcılık alanındaki bilimsel ve teknolojik gelişmelerin hızlandırılması için kamu araştırma kuruluşları, üniversiteler ve özel sektör arasında sürekli, etkin ve sürdürülebilir iş birliği mekanizmalarının geliştirilmesi gerekmektedir. Temel ve uygulamalı araştırmaların birbirini tamamlayacak biçimde yürütülmesi, araştırma sonuçlarının üretime ve sektörel uygulamalara aktarılmasını kolaylaştıracaktır.

4. Yerli üzüm çeşitlerinin geliştirilmesi ve rekabet gücünün artırılması

Türkiye'nin yerli üzüm çeşitlerinin korunması, geliştirilmesi, tanıtılması ve üretimde yaygınlaştırılması bağcılık sektörünün öncelikli konuları arasında yer almaktadır. Islah çalışmalarında yalnızca yeni çeşit sayısının artırılmasına değil, geliştirilen çeşitlerin üstün özelliklerinin ortaya konulmasına, farklı üretim koşullarına uyumlarının değerlendirilmesine ve ulusal ve uluslararası pazarlardaki rekabet güçlerinin artırılmasına odaklanılması gerekmektedir.

5. Çeşit tescili, ıslahçı hakları ve klon seçimi

Çeşitlerin tescili, ıslahçı haklarının korunması, çeşitlerin lisanslanması ve geliştirilen materyallerin özel sektörle paylaşılması süreçlerinin değerlendirilmesi önem taşımaktadır. Islahçıların geliştirdikleri çeşitlerin tanıtılması ve üretimde yaygınlaştırılmasını kolaylaştıracak uygulamaların geliştirilmesi; ilgili mevzuat ve yönetmeliklerin ihtiyaçlar doğrultusunda gözden geçirilmesi ve gerekli düzenlemelerin ele alınması gerekmektedir.

Klonların kayıt altına alınmasına ilişkin gerekli mevzuat düzenlemelerinin yapılması, seçilen klonların sertifikalı fidan üretiminde kullanılabilmesi ve bağcılıkta ismine doğru ve sağlıklı çoğaltım materyali üretiminin desteklenmesi ve yaygınlaştırılması açısından önemlidir. Bununla birlikte, mevcut genetik çeşitliliğin korunması ile gelecekte değişen iklim koşullarına ve üretim ihtiyaçlarına yanıt verebilecek alternatif klonların muhafaza edilmesi göz önünde bulundurulmalıdır.

6. Üretim ekonomisi ve sektörün sürdürülebilirliği

Bağcılık sektöründe üretim maliyetleri ile üzüm satış fiyatları arasındaki dengenin üreticilerin ekonomik sürdürülebilirliği üzerindeki etkisi dikkate alınmalıdır. Üretimden pazarlamaya uzanan süreçte yaşanan ekonomik sorunların, piyasa koşulları ve üreticilerin ihtiyaçları çerçevesinde değerlendirilmesi; araştırma ve geliştirme çalışmalarının sektörün rekabet gücünü ve üreticilerin sürdürülebilirliğini destekleyecek biçimde planlanması gerekmektedir.

7. Bilimsel araştırmaların niteliği, korunması ve yaygınlaştırılması

Bağcılık alanındaki araştırmalarda disiplinler arası yaklaşımların, ulusal ve uluslararası bilimsel iş birliklerinin ve araştırma kaynaklarının etkin kullanımının teşvik edilmesi önemlidir. Araştırma sonuçlarının bilimsel yayınlar aracılığıyla görünürlüğünün artırılması ve sempozyum bildirilerinin erişilebilirliğinin güçlendirilmesi, bilimsel birikimin paylaşılmasına ve yeni araştırmaların geliştirilmesine katkı sağlayacaktır.

8. Üreticilerin sempozyuma katılımının artırılması ve sorunlarının değerlendirilmesi

Bağcılık sektöründe faaliyet gösteren üreticilerin sempozyuma katılımının teşvik edilmesi, karşılaştıkları sorunların, ihtiyaçların ve beklentilerin doğrudan dinlenmesi önerilmektedir. Üreticilerin deneyim ve görüşlerinin bilim insanları ve sektör temsilcileriyle paylaşılması, araştırma konularının sahadaki ihtiyaçlar doğrultusunda belirlenmesine ve bilimsel çalışmaların uygulamaya aktarılmasına katkı sağlayacaktır.

Sonuç

Uluslararası Katılımlı 11. Türkiye Bağcılık ve Teknolojileri Sempozyumu, bağcılık alanındaki bilimsel çalışmaların, sektörel ihtiyaçların ve geleceğe yönelik araştırma önceliklerinin birlikte değerlendirilmesine katkı sağlamıştır. Sempozyum kapsamında öne çıkan görüşler; iklim değişikliğine uyum ve sürdürülebilir üretimin desteklenmesi, yerli üzüm çeşitlerinin ve genetik kaynakların korunması, özellikle değişen iklim koşullarına uyumlu çeşit/anaç elde edilmesine yönelik ıslah ve klon seleksiyonu çalışmalarının geliştirilmesi, araştırma sonuçlarının uygulamaya aktarılması ve kamu, üniversite ve özel sektör arasındaki iş birliğinin güçlendirilmesi gerekliliğine işaret etmektedir.

Bağcılık sektörünün bilimsel, teknolojik ve ekonomik açıdan gelişmesi için araştırma, üretim ve uygulama süreçleri arasındaki ilişkinin güçlendirilmesi; mevcut bilgi birikiminin etkin kullanılması ve geleceğe yönelik çalışmaların ortak sorumluluk anlayışıyla sürdürülmesi önem taşımaktadır.

Dilek ve temenniler bölümünde ise, bir sonraki sempozyumu gerçekleştirmek üzere araştırma enstitüleri ve üniversiteler tarafından sunulan talepler dile getirilmiştir. Yapılan oylama sonucunda, 12. Türkiye Bağcılık ve Teknolojileri Sempozyumu'nun 2030 yılında Dicle Üniversitesi ev sahipliğinde düzenlenmesine karar verilmiştir.

11. Türkiye Bağcılık ve Teknolojileri Sempozyumu Düzenleme Kurulu

19.10.2026 / TEKİRDAĞ